

“คลังหลวงของปวงชน” บรรยายโดย ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (ธ.ป.ท. ๔๕)

“คลังหลวงของปวงชน”

บรรยายโดย ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย (ธ.ป.ท. ๔๕) ในช่วงตั้งแต่ปลายปี ๒๕๓๙ ถึงกลางปี ๒๕๔๐ ธนาคารแห่งประเทศไทยพยายามที่จะรักษาค่าเงินบาทให้สูงอยู่ในระดับที่ ๑ ดอลลาร์เท่ากับ ๒๕ บาท โดยการนำเงินดอลลาร์สหรัฐออกขายในตลาด การนำเงินดอลลาร์สหรัฐออกขายในตลาดนี้ ทำได้เฉพาะโดยการนำเงินจากฝ่ายกิจการธนาคารเท่านั้น ไม่สามารถนำเงินออกจากฝ่ายออกบัตรหรือที่เราเรียกกันติดปากว่า “คลังหลวง” ได้ เพราะมีกฎหมายห้ามไว้

จึงมีผลให้เงินในบัญชีของฝ่ายออกบัตรหรือคลังหลวงนั้น ยังคงเหลืออยู่สูงถึง ๑๙,๘๐๐ ล้านดอลลาร์ ณ สิ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๔๐

ในขณะที่เงินในบัญชีของฝ่ายกิจการธนาคารนั้น มีการนำเงินดอลลาร์ออกขายจนหมด และยังมีการทำสวอป นำเงินดอลลาร์มาขายเพิ่มเติมอีก โดยมีสิ่งๆที่เรียกว่า “สัญญาซื้อขายล่วงหน้า” เป็นการติดค้ำที่จะนำส่งคืนเขา ณ วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๐ นั้น ปรากฏว่าฝ่ายกิจการธนาคารมีเงินดอลลาร์เหลือ ๑๑,๘๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่ขณะเดียวกันก็มีการที่เรียกว่า “สัญญาล่วงหน้า” ที่ต้องส่งคืนในอนาคตสูงถึง ๒๙,๕๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ แปลว่า อะไร แปลว่า บัญชีของฝ่ายกิจการธนาคาร ณ วันนั้นเนื่องจากการพยายามนำดอลลาร์ออกขายรักษาค่าเงินบาทนั้น มีฐานะติดลบสุทธิถึง ๑๗,๗๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

โดยสรุป ณ สิ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๔๐ ก่อนจะมีการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ๑ วัน เงินสำรองสุทธิที่มีเหลืออยู่ ๒,๘๐๐ ล้านดอลลาร์นั้น ประกอบด้วยเงินดอลลาร์ในคลังหลวง ๑๙,๘๐๐ ล้านดอลลาร์ เป็นบวคนะครับอันนี้ ในบัญชีทุนรักษาระดับ ๗๐๐ ล้านดอลลาร์ ในขณะที่บัญชีของฝ่ายการธนาคารมีฐานะสุทธิติดลบ ๑๗,๗๐๐ ล้านดอลลาร์ จะเห็นได้ว่า ผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่สามารถนำเงินดอลลาร์จากคลังหลวงออกมาขายได้เลย เนื่องจากมีกฎหมายห้ามไว้ หากไม่แล้วเงินในคลังหลวงคงจะถูกนำไปขายแทนการทำสวอปในจำนวนที่สูงมากทีเดียว

ครั้งต่อมาระยะเวลา ๕ ปีที่ผ่านมา จากต้นกรกฎาคม ๔๐ ถึงปลายมิถุนายน ๔๕ นี้ ประเทศไทยได้ทำมาค้าขายสินค้าและบริการ ก็ได้เงินเข้าประเทศมา เมื่อหักเงินที่ชำระหนี้ต่างประเทศแล้ว ก็สามารถนำบัญชีของฝ่ายการธนาคาร ทำให้ในวันสิ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๔๕ ฝ่ายการธนาคารซึ่งเดิมกลับมีฐานะสุทธิลบ ๑๗,๗๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ กลับมีเงินดอลลาร์สูงถึง ๘,๐๙๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ

- ส่วนเงินดอลลาร์ในบัญชีฝ่ายออกบัตรหรือคลังหลวงนั้น ก็ได้เพิ่มพูนขึ้นจาก ๑๙,๘๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เมื่อปลายมิถุนายน ๒๕๔๐ ณ ขณะนี้เพิ่มเป็น ๒๗,๔๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐแล้ว เมื่อปลายมิถุนายน ๒๕๔๕ โดย
- ได้มาจากดอกผลของเงินที่มีอยู่เดิม
 - ได้มาจากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเติมให้ เมื่อต้องการพิมพ์ธนบัตรเพิ่มเติมขึ้น
 - และจากเงินบริจาคของหลวงตา (โครงการช่วยชาติ โดยหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน)

ทุนสำรองระหว่างประเทศสุทธิ (โดยประมาณ) หน่วย : ล้านดอลลาร์สหรัฐ

	๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๐	๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๕
บัญชีฝ่ายออกบัตร	๑๙,๘๐๐	๒๗,๔๐๐
บัญชีฝ่ายการธนาคาร		
SPOT	๑๑,๘๐๐	๘,๐๙๐
FORWARD	๒๙,๕๐๐	-๘๘๐
ทุนรักษาระดับ	๗๐๐	๙๑๐
รวม	๒,๘๐๐	๓๕,๕๒๐

เงินบริจาคของหลวงตา แม้ว่าจะเป็นจำนวนที่ไม่มากเมื่อเทียบกับเงินในคลังหลวงที่มีอยู่เดิม แต่มีบทบาทสำคัญที่ป้องกันมิให้มีการนำเงินในคลังหลวงออกไปใช้ จนอาจเกิดอันตรายขึ้นหายนะแก่ประเทศชาติได้ในระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ

ถ้าใครจำได้ เมื่อกลางปี ๒๕๔๓ ก็มีการกล่าวกันว่า อาจจะมีการชำระหนี้ให้ไอเอ็มเอฟ ก่อนกำหนด ในขณะที่เงินในฝ่ายกิจการธนาคารไม่พอ จึงมีความคิดจะนำเงินฝ่ายออกบัตร ไปรวมกับฝ่ายกิจการธนาคาร จะได้มีพอที่จะไปชำระหนี้ให้ไอเอ็มเอฟ ก่อนกำหนด ซึ่งถ้าหากปล่อยให้เป็นอย่างนั้นแล้ว เป็นไปได้ว่า เงินสำรองระหว่างประเทศในขณะนั้น จะลดต่ำลงมาก จนทำให้ต่างชาติขาดความเชื่อมั่นได้ และถ้าขาดความเชื่อมั่นแล้ว อาจทำให้มีเงินไหลออกมากอีกครั้งหนึ่ง ผมใช้คำว่า อาจจะเป็นครับ แต่จำนวนที่จะชำระหนี้ก็มีจำนวนสูง ถ้าปล่อยให้เงินในคลังหลวงไปชำระหนี้ให้ไอเอ็มเอฟ ก่อนกำหนดละก็ ส่วนที่เหลือจะมีน้อยมาก ทำให้ขาดความเชื่อมั่นได้

การที่หลวงตาท่านออกมาขัดขวางการรวมบัญชี ก็เท่ากับว่าเป็นการป้องกันไม่ให้มีการนำเงินจากคลังหลวงไปใช้เพื่อการอื่น นอกจากการสำรองเพื่อผลิตธนบัตร จึงทำให้เงินในคลังหลวงยังคงมีเหลืออยู่เต็มที่ และพอพูนขึ้นตามจำนวนที่กล่าวถึงข้างต้น คือมีอยู่ถึง ๒๗,๔๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐแล้ว เป็นหลักฐานของความมั่นคงของระบบเศรษฐกิจของประเทศ แล้วสร้างความเชื่อมั่นในสายตาของต่างประเทศทั่วโลก ส่วนการชำระหนี้ให้ไอเอ็มเอฟนั้น เราก็ไม่ได้ละเลย ก็มีมีการชำระหนี้ให้ไอเอ็มเอฟ ตรงตามเวลา โดยอาศัยเงินที่ค่อยๆ หาได้จากการขายสินค้าและบริการตามปกติ ไม่มีการชักออกมากจากคลังหลวง เพื่อการนี้แต่ประการใด

ท่านอาจารย์มหาบัวหรือที่เรียกว่า หลวงตามหาบัวนั้น ท่านก็ยังเชิญชวนพี่น้องมอบเงินและมอบทองคำเพิ่มเติม เพื่อสมทบคลังหลวงอีกนั้น ทางธนาคารแห่งประเทศไทยก็ยินดีจะรับตลอดเวลาคับ เพื่อสมทบคลังหลวงอีกนั้น ทางธนาคารแห่งประเทศไทยก็ยินดีจะรับอยู่ตลอดเวลาครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้ว่าแบงก์ชาติ : “...ตอนนั้นสถานการณ์เราดีมาก คือ วิธีที่ฝรั่งเขาดูว่า เมืองไทยมันคงหรือไม่ เขาดูสำรองในกระเป๋าเรา มีเท่าไร

เทียบกับหนี้ส่วนที่ต้องชำระในปีหน้าเท่าไร แล้วดูว่ามีกี่เท่า ถ้ารวมบัญชี เขา (รัฐบาลชุดก่อน) จะเอาไปชำระไอเอ็มเอฟทั้งก้อน ทุนสำรองจะลดพรวดไปเลย
นี่ที่ผมกลัวมาก...”

หลวงตา : “...หัวใจของชาติตั้งแต่ดีก่ดำนรพชาติไทยอยู่ได้ เพราะอันนี้(คลังหลวง) ฉะนั้น อย่าตะะ! หลอกตาคนต่างหากว่า “รวมบัญชี”
เมื่อรวมแล้ว หมด เพราะงั้นถึงได้เอากันอย่างแรง...”